

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 73
van **KATIA SEGERS**
datum: 21 januari 2019

aan **SVEN GATZ**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Kenniscentrum Mediawijsheid - Bereik Mediacoach Massive Open Online Courses (MOOCs)

Het Kenniscentrum Mediawijsheid biedt verschillende Massive Open Online Courses (kortweg MOOCs) aan. Dat zijn online cursussen waaraan iedereen gratis kan deelnemen en zo de cursus op eigen tempo kan volgen.

Zo gaat de Mediacoach MOOC in op uiteenlopende mediawijze thema's zoals privacy, online identiteit en media & relaties. Deze MOOC is beschikbaar voor verschillende doelgroepen:

- a) professionals uit het onderwijs, de bibliotheek- en jeugdsector;
- b) professionals uit de basiseducatie;
- c) professionals uit de erfgoed- en archiefsector.

Het opzet is steeds om deze professionals te versterken op het vlak van mediawijsheid en het inzetten van nieuwe media in hun organisatie. Daartoe worden er in elke MOOC telkens negen modules aangereikt: na twee introductiesessies over mediawijsheid wordt er ingegaan op zeven specifieke thema's (online identiteit, privacy, informatie en reclame, mediaproductie, media en spel, media en relaties en een sociaal mediabeleid in de organisatie).

Ik heb volgende vragen over de MOOCs van het Kenniscentrum Mediawijsheid.

1. Op welke manier worden de verschillende modules in de MOOCs aangepast naargelang van de doelgroep die men voor ogen heeft?
2. Vinden de MOOCs hun weg naar het bredere professionele veld? Is het mogelijk om een overzicht te geven van het bereik van de verschillende MOOCs (bv. maandelijkse bezoekersaantallen) sinds deze online staan?
3. Welk aandeel van de gebruikers doorloopt alle modules eens ze een MOOC gestart zijn?
4. Hoe evalueert het Kenniscentrum Mediawijsheid de MOOCs die reeds online staan?
5. Zijn er plannen om de MOOCs verder naar andere thema's of doelgroepen uit te breiden?

SVEN GATZ

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD

op vraag nr. 73 van 21 januari 2019

van **KATIA SEGERS**

1. Mediawijs lanceerde begin 2015 zijn eerste MOOC in het kader van de Mediacoach-opleiding. Deze opleiding voor leerkrachten, bibliotheekmedewerkers en jeugdwerkers startte onder coördinatie van Linc vzw en staat sinds 2016 onder coördinatie van Mediawijs. Met de fysieke opleiding van ongeveer 9 dagen verspreid over het schooljaar, parallel op drie locaties in Vlaanderen (Antwerpen, Gent en Leuven), bereikt de Mediacoach-opleiding ondertussen jaarlijks zo'n 90 deelnemers. De opleiding is aan zijn zesde jaar bezig.

Voor het schooljaar 2018-2019 werd een extra opleiding voor docenten van de 13 Centra voor Basiseducatie voorzien. Daarnaast zou Faro in samenwerking met Mediawijs een versie van Mediacoach voor Archiefmedewerkers starten in januari 2019, maar wegens een tekort aan inschrijvingen werd die uitgesteld.

De MOOC werd vanaf het begin opgevat als een ondersteuning van de fysieke opleiding in een vorm van 'blended learning' om het principe van 'flipping the classroom' te kunnen toepassen. Concreet betekent dit dat de theoretische sprekers van de jaren voordien op video worden geïnterviewd, vervolgens bekijken de deelnemers deze video's thuis en tijdens de fysieke sessies kan ingezet worden op praktijktoepassing en -uitwisseling.

Telkens een nieuwe fysieke opleiding start wordt op een apart subdomein een nieuwe versie van de MOOC samengesteld, waarbij de volgorde, opdrachten en geactualiseerde video's aangepast worden. Voor de twee doelgroepgerichte versies wordt voor de hele opleiding de aanpassing samen met VOCVO/Federatie Basiseducatie en Faro bekeken en wordt de nadruk en volgorde in de MOOC daaraan aangepast. In de uitwerking van de doelgroepgerichte MOOC stelt Mediawijs vast dat de meeste basisvragen en thema's dezelfde blijven, maar dat er vooral in de praktijkuitwerking tijdens de sessies zelf nood is om grondig te differentiëren.

2. Naast het gebruik als instrument voor deelnemers aan de Mediacoach-opleiding werd de MOOC opengesteld voor een ruimer publiek, waarbij er minder opdrachten toegankelijk waren dan voor wie deelnam aan de fysieke opleiding. Om de drempel voor het ruimere publiek nog te verlagen werden de video's in 2016 in de mediabank van www.mediawijs.be opgenomen, zodat gebruikers die de opdrachten niet wensen te doorlopen, maar enkel toegang willen tot de video's die zonder registratie kunnen raadplegen.

Om de verschillende MOOC versies en vormen van raadplegen te kunnen weergeven, leverde Mediawijs onderstaand overzicht van de verschillende gebruikscijfers aan.

Geregistreerde gebruikers Mediacoach MOOC				
	Basis (ruimer publiek)	Pro (deelnemer)	Begeleider	Totaal
Mediacoach 2015	424	99	6	529
Mediacoach 2016	98	113	18	229

Mediacoach 2017	97	112	22	231
Mediacoach 2018	30	101	27	158
Mediacoach Basiseducatie	12	39	4	55
Totaal	661	464	77	1202

Mediacoach MOOC video's					
Video	Plays 2015	Plays 2016	Plays 2017	Plays 2018	Totaal
Mediagebruik - Vlaanderen	216	27	0	2	245
Metten van mediageletterdheid	151	18	1	1	171
Introductie	474	136	26	7	643
De mediawijdsheidscirkel	245	40	4	10	299
Wat is (media)geletterdheid?	385	65	1	3	454
Mediagebruik - Kinderen en Jongeren	192	24	3	5	224
Jongeren & Beeldcultuur	175	99	46	73	393
Beeldgeletterdheid	133	39	78	58	308
Multimediale tools	161	45	19	27	252
Digitale verhalen	144	89	81	84	398
5.1 Jongeren en online relaties	120	40	18	12	190
5.2 Seksualiteit en online gedrag	96	26	30	33	185
5.3 Sociale media in de hulpverlening	94	42	88	38	262
Sociale media in je organisatie - Een 10-stappenplan	149	141	177	372	839
6.2 Aan de slag met sociale media op school	116	18	7	16	157
6.3 Safety planner	72	30	50	11	163
7. Online identiteit	95	13	60	15	183
8.1 Online privacy & Facebook	82	8	1	0	91
8.2 Sporen op het net	94	13	138	72	317
8.3 Sociale privacy & privacymanagement	92	9	101	68	270
5.0 Media en relaties	31	102	28	43	204
9.2 Filter Bubbel	76	6	118	134	334
9.1 Informatievaardigheden	104	12	25	15	156
9.3 Reclamewijsheid	79	12	99	72	262
10.1 (R)evolutie van gaming	86	10	59	57	212
4.5 Auteursrechten	43	64	153	224	484
10.2 Gamegeletterdheid	77	15	31	8	131

10.3 Games in het onderwijs	72	11	37	17	137
Mediagebruik Vlaanderen	/	99	45	26	170
Mediageletterheid of Mediawijsheid?	/	131	84	111	326
Competentiemodel Mediawijs	/	44	53	54	151
Mediagebruik - Kinderen en jongeren	/	113	264	276	653
Daniël Lechner - Coderen	/	4	94	53	151
Gie Deboutte - Cyberpesten	/	7	287	407	701
Bas Baccarne - Online burgerschap	/	22	22	179	223
Apestaartjaren 2018: Mediagebruik Kinderen	/	/	/	231	231
Apestaartjaren: Mediagebruik Jongeren	/	/	/	109	109
	3854	1574	2328	2923	10679

Voor de subdomeinen van Mediacoach registreerde Mediawijs via Google Analytics sinds eind 2016 meer dan 57.000 paginaweergaves, in 9.652 sessies met 1.641 nieuwe gebruikers.

3. Mediawijs volgt dit enkel op voor de deelnemers aan de fysieke Mediacoach-opleiding. Daar voltooit meer dan 90% van de deelnemers de online modules.
4. Mediawijs is zeer tevreden over de manier waarop de MOOC en de Mediacoach-opleiding elkaar versterken. Ze krijgen ook vragen uit het buitenland over de Mediacoach-opleiding omdat de combinatie van inhoudelijke thema's en coaching enerzijds en het leertraject met MOOC, fysieke sessies en stageproject zeer goed in lijn liggen met de hedendaagse pedagogische zoektocht.

Tegelijkertijd merkt Mediawijs op dat het pure MOOC-concept in Vlaanderen weinig populair is, wanneer ze de sector hierover bevragen.

Verder experimenteerde Mediawijs met alternatieve online opleidingen en leermiddelen:

- Online Training in beeld voor leerkrachten (december 2018): 5 video's gebaseerd op de inhoud van de opleiding Training in beeld voor leerkrachten van 2018, waarin leerkrachten uitleg, voorbeelden en opdrachten krijgen. In twee maanden tijd variëren de views van de video's tussen 50 en 170 per video. Meer info op: <https://mediawijs.be/tools/online-training-beeld-leerkrachten>.
- Iedereenjournalist.be (midden 2017): een online les over journalistiek die kan gebruikt worden in de klas of als opdracht naast de les. De les werd ontwikkeld met Stampmedia en bestaat uit 5 hoofdstukken, telkens met een theoretische video met Prof. dr. Baldwin Van Gorp, een video met getuigenissen van journalisten en een opdracht. Voor 'Iedereen Journalist' registreerde Mediawijs meer dan 11.000 paginaweergaves in 2753 sessies sinds september 2017.
- Webinar over propaganda (in het kader van Mind over Media): samenwerking met Kazerne Dossin voor een webinar voor leerkrachten over het behandelen van propaganda in de klas. Dit webinar is gepland voor eind februari 2019, maar moest al eens uitgesteld worden in november wegens het lage aantal inschrijvingen.

- De Schaal van M: jaarlijkse online lesweek en wedstrijd (telkens in november) in samenwerking met Ketnet over mediawijsheid voor 10-12-jarigen die 11.000 leerlingen in 600 klassen bereikt, waarvan de helft alle opdrachten afwerkt.
5. Mediawijs zal blijven experimenteren met online werkvormen om mediawijsheid te verspreiden met de nadruk op laagdrempeligheid en op bruikbaarheid in een fysieke context.

Mediawijs voelt wel de vraag om de Mediacoach-opleiding in combinatie met de MOOC naar meer doelgroepen te differentiëren. Zo werd dat voor de cultuursector opgenomen in de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'. Voor de sociale sector/hulpverlening/welzijnssector zal Mediawijs in het kader van het B-BICO3-project samen met Child Focus de mogelijkheden voor een Mediacoach-opleiding of andere train-the-trainers verkennen en uitwerken.